

slechts door een kleine groep geestverwanten gedeelde overtuiging de integratie van de typisch christelijke letteren in het geheel van onze literatuur bevorderd door zowel het eigene positief te benaderen als het andere kundig te karakteriseren, zorgvuldig te plaatsen en, indien er reden voor was, eerlijk te waarderen; steeds erop wijzend en in zijn manier van benaderen duidelijk makend, dat de literatuur als katalysator en spiegel van christelijk/menselijk levensbesef gewaardeerd moet worden'.

Literatuur als katalysator. We kunnen zeker stellen dat Rijnsdorp belangrijk heeft bijgedragen aan de culturele emancipatie van een volksgroep, waarin de eigen culturele waarde stellig niet ontbrak, maar veelszins sluimerend aanwezig was en wachtend om gewekt te worden. Men had trouwens veelal wel andere zorgen aan het hoofd gehad. Rijnsdorp heeft die volksgroep waaruit hij gekomen was en die hij nimmer ontrouw is geworden grote diensten bewezen door haar bij te staan en haar wegen te wijzen in de vormgeving van een naar haar gevoel verantwoord beoordeeling. Hij ging steeds zeer zorgvuldig te werk. Van die zorgvuldigheid getuigde ook zijn taalgebruik: helder en van een opmerkelijke afgewogen precisie, waarbij iedere zin, ja elk woord, ook werkelijk iets 'zei'. Zijn stijl was vaak sterk aforistisch.

Van het vele dat hij geschreven heeft zullen, vermoed ik, vele Rotterdammers, en weer nader de van huis uit Delfshavenaren, met dankbare herinnering blijven denken aan dat boek uit 1931, 'Koningskinderen'. Het boek heeft tot thema het milieu waaruit de auteur zelf was voortgekomen: het orthodox gereformeerde, dat, stellig in die tijd en ook in Rotterdam, inclusief Delfshaven, gekenmerkt was door een zekere 'bevindelijkheid' en door een diepe vroomheid van gemoed.

In dit boek herkenden velen zich. Dat het aansloeg en dat het verwoordde wat in velen leefde kon ook worden afgeleid uit het feit dat het aantal drukken allengs tot tien aangroeide. Het staat vandaag nog in menige boekenkast, in Delfshaven en, ten dele daaruit geëmigreerd, in groot Rotterdam en trouwens in heel ons land. En wie iets wil verstaan van het geestelijk klimaat, ook in onze stad, in de eerste decennia van deze eeuw, kan om dit boek niet heen.

Inderdaad heeft Rijnsdorp daarna nog heel veel meer geschreven, en het is mij bekend dat hij dit boek niet als zijn beste werk beschouwde, maar ik meen dat in het bijzonder in een Rotterdams jaarboek de vermelding van dit ook voor Rotterdam karakteristieke boek niet mocht ontbreken.